

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

એસ. ચિત્રાસામી અને અન્ય

વિરુદ્ધ

સીડ ઈન્સ્પેક્ટર, કોચંગટૂર અને અન્ય

સપ્ટેમ્બર ૨૯, ૨૦૦૬

[એસ. બી. સિન્હા અને દલવીર ભંડારી, ન્યાયાધીશો]

આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫-કલમ ૩ (૨) (એ), (એચ), (i) અને ૭ (૧) (એ) (ii)-બીજ (નિયંત્રણ) આદેશ, ૧૯૮૩-કલમ ૩ (૧), ૮ (એ) અને (બી) અને ૧૮ (૧)-બીજ નિયંત્રણ આદેશના ઉદ્દંઘન માટે નીચેની અદાલતો દ્વારા દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે-ત્રણ મહિનાની સજા લાદવામાં આવે છે-આરોપી પહેલેથી જ એક મહિનાની જેલની સજા ભોગવી ચૂક્યો છે-તેણે સજાને ઘટાડીને પહેલેથી ભોગવેલ સજા માફ કરવાની વિનંતી કરી હતી-રાજ્ય દ્વારા આપવામાં આવેલી છૂટછાટને ધ્યાનમાં રાખીને અરજીને સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું. આરોપી નં. ૨ ગુનો કરતી વખતે ૧૭ વર્ષનો એક યુવાન છોકરો હતો;

જમ કરવામાં આવેલા બિયારણનો જથ્થો ઓછો હતો અને રાજ્યમાં નોંધાયેલો આ પ્રકારનો પ્રથમ કેસ હતો.

અપીલકર્તાઓ કથિત રીતે માન્ય લાઈસન્સ વિના બિયારણનો વ્યવસાય કરી રહ્યા હતા.વિશેષ ન્યાયાધીશે (E.C./N.D.P.S. અધિનિયમ) તેમને આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫ની કલમ ૭ (૧) (a) (ii) હેઠળ દંડનીય કલમ ૩ની પેટા કલમ ૨ની કલમ (a), (h) અને (i) ના સંદર્ભમાં બીજા (નિયંત્રણ) આદેશ, ૧૯૮૩ની કલમ ૩ (૧), ૮ (a) અને (b) અને ૧૮ (૧) ના ઉલ્લંઘન બદલ દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને તેમને ત્રણ મહિનાની સાદી કેદની સજા ફટકારી હતી.હાઈકોર્ટે વિશેષ ન્યાયાધીશના ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું હતું.

આ અદાલતમાં અપીલમાં, અપીલકર્તાઓએ રજૂઆત કરી હતી કે નીચેની અદાલતો દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા અપ્રમાણસર, અતિશય અને કઠોર હતી.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે માફીના સમયગાળા સહિત, તેઓ પહેલેથી જ લગભગ એક મહિનાની જેલની સજા ભોગવી ચૂક્યા છે અને જો તેમની સજા ઘટાડીને પહેલેથી જ પસાર કરવામાં આવેલી અવધિ કરવામાં આવે તો ન્યાયનો અંત આવશે.જવાબમાં, રાજ્યએ કેસની વિચિત્ર હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને છૂટછાટ આપી હતી, એટલે કે અપીલકર્તા નંબર ૨ ગુનો કરતી વખતે ૧૭ વર્ષનો યુવાન છોકરો હતો; જમ કરવામાં આવેલા બિયારણનો જથ્થો ઓછો હતો અને તમિલનાડુ રાજ્યમાં બિયારણ (નિયંત્રણ) આદેશ હેઠળ ઉલ્લંઘનનો આ પ્રથમ કેસ નોંધાયો હતો.

આંશિક રીતે અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે કહ્યું:

૧. રાજ્યની રજૂઆતને ધ્યાનમાં રાખીને, પક્ષકારો માટે વકીલશ્રી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વિવિધ મુદ્દાઓ પર ચુકાદો આપવો અને તારણો આપવો યોગ્ય માનવામાં આવતું નથી.[૯૨૫- ડી]

૨. આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોની સંપૂર્ણતાને ધ્યાનમાં લીધા પછી, ખાસ કરીને રાજ્ય દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદનને ધ્યાનમાં રાખીને, જો અપીલકર્તાઓની સજા ઘટાડીને તેમના દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા સમયગાળા સુધી કરવામાં આવે તો ન્યાયનો અંત આવશે.અપીલકર્તાઓને આ અદાલત દ્વારા આ અપીલની પેન્ડન્સી દરમિયાન મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને હવે તેમને આત્મસમર્પણ કરવાની જરૂર નથી.[૯૨૫- ઇ, એફ]

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર:

૨૦૦૫ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૫૨૧-૧૫૨૨.

ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૭૧૯/૧૯૯૭ માં મદ્રાસ ખાતેની હાઈકોર્ટ ઓફ જ્યુડિકેચરના ૩.૧૨.૨૦૦૪ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અપીલકર્તા માટે પી. આનંદ પદ્મનાભન અને પ્રમોદ દયાલ.પ્રતિવાદીઓ માટે વી. જી. પ્રાગસમ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયાધીશ દલવીર ભંડારી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.આ ફોજદારી અપીલ મદ્રાસ હાઈકોર્ટના ન્યાયિક અદાલતના તારીખ ૩.૧૨.૨૦૦૪

ના ચુકાદામાંથી ઉદ્ભવે છે, જેના દ્વારા હાઈકોર્ટના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે બીજ (નિયંત્રણ) આદેશ, ૧૯૮૩ની કલમ ૩ (૧), ૮ (a) અને (b) અને ૧૮ (૧) ના ઉદ્દેશ્ય માટે વિશેષ ન્યાયાધીશ ઇ.સી/એન.ડી.પી.એસ. અધિનિયમ), કોઈમ્બતુરના તારીખ ૯.૯.૧૯૯૭ ના ચુકાદાને સમર્થન આપ્યું છે, જેમાં કલમ ૩ની પેટા-કલમ ૨ની કલમ (a), (h) અને (i) ના સંદર્ભમાં કલમ ૭ (૧) (a) (ii) હેઠળ દંડનીય છે. આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫.વિશેષ ન્યાયાધીશે અપીલકર્તાઓ/આરોપીઓને ત્રણ મહિનાની સાદી કેદની સજા અને ત્રણ ગુનામાં દરેક ગુનામાં રૂ. ૧,૦૦૦/- નો દંડ ચૂકવવાની સજા સંભળાવી હતી.

આ અપીલોનો નિકાલ કરવા માટે જરૂરી સંક્ષિપ્ત હકીકતો નીચે મુજબ પુનરાવર્તિત કરવામાં આવી છે:-

બીજ નિરીક્ષક, કોઈમ્બતુર, ફરિયાદી સાક્ષી ૧, અપીલકર્તા નં. ૧૫.૫.૧૯૯૬ પર ૧.તેમના જણાવ્યા અનુસાર, દુકાન ખુલ્લી હતી પરંતુ દુકાનમાં કોઈ જવાબદાર વ્યક્તિ ઉપલબ્ધ નહોતી, તેથી બીજ નિરીક્ષક લગભગ એક કલાક ત્યાં રાહ જોતા હોવા છતાં તે દિવસે નિરીક્ષણ કરી શક્યા ન હતા.

બીજ નિરીક્ષક, ૨૫.૧૦.૧૯૯૬ પર ફરીથી અપીલકર્તા નં. ૧, એસ. ચિત્રાસામી, પરંતુ અપીલકર્તા નં.૧ તે ત્યાં ન હતો અને અપીલકર્તા નં. ૨, તેમના એજન્ટ આર. સુંદરરાજન તે સમયે દુકાનનો વ્યવસાય ચલાવતા

હતા.ફરિયાદી સાક્ષી ૧ ના નિવેદન અનુસાર, અપીલકર્તાઓ જંતુનાશકો, ખાતરો અને બિયારણનો વેપાર કરતા હતા.બીજ નિરીક્ષકે તપાસ કરતાં દુકાનમાંથી ૨ કિલો કપાસના બીજ અને ૨ કિલો ટામેટાના બીજ મળી આવ્યા હતા.અપીલકર્તા નં. ૧એ બીજ વેચવા માટે કોઈ લાઈસન્સ મેળવ્યું ન હતું.સીડ ઈન્સ્પેક્ટર પ્રોસીક્યુશન વિટનેસ ૧ અનુસાર, દુકાનમાં ન તો કિંમતની સૂચિ કે ન તો અનુક્રમણિકા પ્રદર્શિત કરવામાં આવી હતી.બિયારણની જાતોની વિગતો પણ દર્શાવવામાં આવી ન હતી.કોઈ પુસ્તકો, ખાતાઓ કે રેકૉર્ડ રાખવામાં આવતા ન હતા.દુકાનમાં મળેલા બિયારણનો ઉપરોક્ત જથ્થો અપીલકર્તા નંબરની હાજરીમાં પેક અને સીલ કરવામાં આવ્યો હતો. ૨, આર. સુંદરરાજન અને તેને માલિકને ૩૦.૧૦.૧૯૯૬ પર અથવા તે પહેલાં તેનો ખુલાસો આપવા માટે સૂચનાઓ સોંપવામાં આવી હતી.નિરીક્ષણ અહેવાલ તૈયાર કરવામાં આવ્યો હતો અને તે જ અપીલકર્તા નં. ૨, આર. સુંદરરાજને તેમની સહી જોડી હતી.બિલ Book-Exb.૬ પણ જમ કરવામાં આવ્યું હતું.બિલ બુકમાં જાહેર કરવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તા નં.૧ તેમણે કોઈ પણ માન્ય પરવાનગી વિના બિયારણનો વેપાર કર્યો હતો.બીજ નિરીક્ષકે તેમના પરિષ્ઠ અધિકારી, ફરિયાદી સાક્ષી ૨, થિરુ ઈસાક જેસુદાસની સૂચના પર ફરિયાદ તૈયાર કરી હતી.

ફરિયાદનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:-

" ફરિયાદી સૂચિત બીજ નિરીક્ષક છે, જેની કલમ ૧૨ હેઠળ નિમણૂક કરવામાં આવી છે અને તેને બીજ (નિયંત્રણ) આદેશ, ૧૯૮૩ની કલમ ૧૩ મુજબ કામ કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે.તેમનો અધિકારક્ષેત્ર

કોઈમ્બતુર ઉત્તર અને કોઈમ્બતુર દક્ષિણના સમગ્ર મહેસૂલ તાલુકાઓમાં ફેલાયેલો છે.તેઓ જાહેરનામા નં. S. O. ૭૬૩ (e) DT. Govt.of ભારત દ્વારા જારી કરાયેલ ૨૭.૯.૮૭ અને તેને કાર્યવાહી કરવાની સત્તા આપવામાં આવી છે.

આરોપી (૧) ઉપર જણાવેલા સરનામે બિયારણનો વેપાર કરતો વેપારી છે, જે આ અદાલતના અધિકારક્ષેત્ર હેઠળ આવે છે.આરોપી (૨) આરોપી (૧) નો અધિકૃત વેચાણકર્તા છે.

વિશ્વસનીય માહિતી મળતાં કોઈમ્બતુરના બીજ નિરીક્ષકે ૨૫.૧૦.૧૯૯૬ પર આરોપીના પરિસરની મુલાકાત લીધી હતી.તે સમયે આરોપી (૨) સ્થળ પર હાજર હતો.મુલાકાત સમયે તેઓ વ્યવસાયની દેખરેખ રાખી રહ્યા હતા.

નિરીક્ષણ દરમિયાન, નીચેના ગુનાઓની નોંધ લેવામાં આવી હતી.

(૧) બિયારણનો વ્યવસાય માન્ય લાઈસન્સ મેળવ્યા વિના કરવામાં આવતો હતો.

(૨) જથ્થો/ કિંમતની ચાટી જાળવી રાખવામાં આવી નથી.

(૩) રેકૉર્ડ જાળવવામાં આવતા નથી.

૧૫.૫.૯૬ થી વારંવાર સૂચનાઓ અને રીમાઈન્ડર્સ પછી પણ ઉપરોક્ત ખામીઓ સુધારવામાં આવી નથી.આરોપીઓએ આપેલા ખુલાસા સંતોષકારક નથી.

આરોપીના ઉપરોક્ત કૃત્યો સીડ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર, ૧૯૮૩ની કલમ ૩; કલમ (૮) (એ), કલમ (૯) અને કલમ ૧૮ (૧) નું ઉલ્લંઘન કરે છે.આથી આરોપી કલમ ૭ (૧) (a) (ii) હેઠળ સજાપાત્ર છે:આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમ, ૧૯૫૫.

તેથી, એવી પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે કે આ માનનીય અદાલત આ કેસ ફાઈલ પર લેવા, તેમને બોલાવવા અને ન્યાય આપવા માટે ખુશ થવી જોઈએ.

એસડી/-

બીજ નિરીક્ષક

કોઈમ્બતુર "

ફરિયાદી પક્ષના જણાવ્યા અનુસાર, અપીલકર્તાઓ સામેના પુરાવામાં દેખાતા ગુનાહિત સંજોગો તેમને વ્યક્તિગત રીતે સમજાવવા માટે સક્ષમ બનાવવાના હેતુથી પ્રસ્નાવલીના રૂપમાં રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.અપીલકર્તા નં.૧ તેણે કહ્યું હતું કે તે માત્ર સિમેન્ટનો વેપાર કરે અને બિયારણનો નહીં.તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે અધિકારીઓ તેમને ઓફિસમાં લઈ ગયા હતા, તેમને ધમકી આપી હતી અને તેમની સહી મેળવી હતી.અપીલકર્તા નંબર ૨એ તેના તરફથી જણાવ્યું હતું કે તેને સંબંધિત દુકાન સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી અને તે અપીલકર્તા નંબર ૨ની દુકાનમાં કામ કરતો નથી.૧.ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરવા માટેનો મુદ્દો એ હતો કે

શું ફરિયાદી પક્ષે આરોપી સામે ઘડવામાં આવેલા આરોપોને તમામ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કર્યા હતા.

અપીલકર્તાઓ સામેના આરોપોને સાબિત કરવા માટે, ટ્રાયલ કોર્ટમાં, ફરિયાદી સાક્ષી ૧, થિરુ જહોન થડેયસ જે બીજ નિરીક્ષક તરીકે કામ કરતા હતા અને ફરિયાદી સાક્ષી ૨ થિરુ ઇસાક જેસુદાસ જે બીજ નિરીક્ષણ સહાયક નિયામક તરીકે કામ કરતા હતા તેમની તપાસ કરવામાં આવી હતી.પી-૧ થી પી-૬નું પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું.અપીલકર્તાઓની ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૩૧૩ હેઠળ પૂછપરછ કરવામાં આવી હતી.

બીજ નિરીક્ષક, ફરિયાદી સાક્ષી ૧એ તેમના નિવેદનમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે "મેં દુકાનમાં બિયારણના વેચાણ પર પ્રતિબંધ મૂક્યો હતો અને તેને એક થેલીમાં મૂકીને સીલ કરી દીધો હતો અને તે વ્યક્તિને સોંપી દીધો હતો (એટલે કે અપીલકર્તા નં. ૨) દુકાનમાં જઈને તેની સહી મેળવી.ત્યારબાદ, મેં એક નિરીક્ષણ મેમો 'આંક પી-૧ "તૈયાર કર્યો.તેમના જણાવ્યા અનુસાર, સીડ ઇન્સ્પેક્શન આસિસ્ટન્ટ ડિરેક્ટર, પ્રોસીક્યુશન વિટનેસ ૨એ તેમને આરોપી સામે કેસ દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી હતી.

કૃષિ જમીન અપીલકર્તા નંબર ૧ અને તેના સસરાની હતી તે હકીકત અંગે ફરિયાદી સાક્ષી ૧ દ્વારા તેની કોસ-એક્ઝામિનેશનમાં આપવામાં આવેલા નિવેદનનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ વાંચે છે:

" હું એ વાતને નકારી શકતો નથી કે તેમની થડગામ અને કોઠાગિરીમાં મિલકતો છે જે તેમના સસરાની સંપત્તિ છે.તે સામાન્ય બાબત છે કે જમીન માલિકો બીજ ખરીદતા અને તેને પોતાના ઉપયોગ માટે રાખતા.

એ ઉલ્લેખ કરવો યોગ્ય હોઈ શકે છે કે લોકોને બિયારણાનું વેચાણ કોઈ પણ ખરીદનારની તપાસ કરીને સાબિત થયું નથી.

ટ્રાયલ કોર્ટ (પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર, એસેન્શિયલ કોમોડિટીઝ એન્ડ એન. ડી. પી. એસ. એક્ટ કેસો, કોઈમ્બતુર) એક ચોક્કસ તારણ પર પહોંચી હતી કે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાએ સ્થાપિત કર્યું છે કે સીડ ઇન્સ્પેક્ટર પ્રોસીક્યુશન વિટનેસ ૧ એ અપીલકર્તા નં. ૧ અને જાણવા મળ્યું કે અપીલકર્તા નં. ૧ દ્વારા બીજ વેચવામાં આવી રહ્યા હતા. ૨ અપીલકર્તા નં. ના એજન્ટ તરીકે. ૧ કોઈપણ માન્ય લાઈસન્સ વિના.ટ્રાયલ કોર્ટ અનુસાર, પુરાવા અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોના આધારે, તે તારણ કાઢી શકાય છે કે અપીલકર્તાઓએ સીફ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર, ૧૯૮૩ની કલમ ૩ (૧), ૮ (એ) અને (બી) અને ૧૮ (૧) નું ઉલ્લંઘન કર્યું હતું, જે આવશ્યક ચીજવસ્તુ અધિનિયમની કલમ ૩ હેઠળ જારી કરવામાં આવ્યું હતું, જે ઉપરોક્ત અધિનિયમની કલમ ૭ (૧) (એ) (૨) હેઠળ દંડનીય છે.

બીજ (નિયંત્રણ) આદેશ, ૧૯૮૩ની કલમ ૩ (૧), ૮ (એ) અને (બી) અને ૧૮ (૧) નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૩.લાઈસન્સ મેળવવા માટે વિકેતા. – (૧) કોઈ પણ વ્યક્તિ આ આદેશ હેઠળ તેને આપવામાં આવેલા લાઈસન્સના નિયમો અને

શરતો હેઠળ અને તે અનુસાર સિવાય કોઈપણ જગ્યાએ બિયારણના વેચાણ, નિકાસ અથવા આયાતનો વ્યવસાય હાથ ધરશે નહીં.

૮. વિક્રેતાઓ શેર અને કિંમતની યાદી પ્રદર્શિત કરે છે.-
બિયારણના દરેક વેપારીએ પોતાના વ્યવસાયના સ્થળે બિયારણ પ્રદર્શિત કરવું પડશે.

((ક) તેમની પાસે રહેલા વિવિધ બિયારણનો દૈનિક ધોરણે ખુદ્દો અને બંધ થતો જથ્થો;

(બી) વિવિધ બિયારણની કિંમતો અથવા કિંમતો દર્શાવતી સૂચિ.

"૧૮.(૧) દરેક વેપારી રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિર્દેશિત હોય તેવા પોતાના વ્યવસાયને લગતા પુસ્તકો, ખાતાઓ અને દસ્તાવેજો જાળવી રાખશે."

વિશેષ અદાલતે અપીલકર્તાઓને સીડ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર, ૧૯૮૩ની ઉપરોક્ત કલમો માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને તેમને તે હેઠળ દોષિત ઠેરવ્યા હતા અને દરેક અપીલકર્તાને ત્રણ ગુનામાં ત્રણ મહિનાની સાદી કેદની સજા અને ત્રણ ગુનામાં રૂ. ૧,૦૦૦/- નો દંડ ચૂકવવાની સજા ફટકારી હતી.અદાલતે એ પણ નિર્દેશ આપ્યો હતો કે ડિફેલ્ટ સજા સિવાય દરેક આરોપીની સજા એક સાથે ચાલશે.

આવશ્યક ચીજવસ્તુઓ/એન. ડી. પી. એસ. અધિનિયમ માટે વિશેષ ન્યાયાધીશના ઉપરોક્ત આદેશથી વ્યથિત અપીલકર્તાઓએ દોષિત ઠેરવવા અને સજાને રદ કરવા માટે દંડ પ્રક્રિયા સંહિતાની કલમ ૩૭૪ હેઠળ ફોજદારી અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું.

તે અપીલકર્તા નં. હું કહું છું કે તેઓ માત્ર સિમેન્ટનો જ વેપાર કરતા હતા અને બિયારણનો નહીં અને તેમની દુકાનમાં રાખવામાં આવેલા કપાસ અને ટામેટાના બીજ વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટે હતા અને જાહેર જનતાને વેચવા માટે નહોતા. અપીલકર્તા નંબર ૧ નો આ બચાવ નીચેની અદાલતો દ્વારા રદ કરવામાં આવ્યો છે કારણ કે અપીલકર્તા નંબર. ૧ સર્વે નંબર અથવા તેની અથવા તેના સસરાની માલિકીની જમીનની હદ દર્શાવતો કોઈ દસ્તાવેજ રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો. વિવાદિત ચુકાદા અનુસાર, અપીલકર્તા નં. ૧ ને આગળ Exb દ્વારા ખોટી સાબિત કરવામાં આવે છે. પી-૬, બિલ બુક, જેમાં લાંબા સમયથી વિવિધ ગ્રાહકોને બિયારણના વેચાણનો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો હતો.

અપીલકર્તાઓએ રજૂઆત કરી હતી કે તમિલનાડુ રાજ્યમાં કદાચ આ પહેલો કેસ હતો જેમાં સીડ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર, ૧૯૮૩ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો, તેથી, તેમને થોડી નરમાઈ અને દયા બતાવવી જોઈએ, ખાસ કરીને જ્યારે અપીલકર્તા નંબર ૧ ની દુકાનમાંથી વ્યક્તિગત ઉપયોગ માટેના બિયારણનો ખૂબ જ ઓછો જથ્થો મળી આવ્યો હતો.

હાઈકોર્ટના જણાવ્યા અનુસાર, આ દલીલનો સ્વીકાર ખોટો દાખલો બેસાડશે.ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે ગુણવત્તાયુક્ત ઉત્પાદન લાવવાના ચોક્કસ હેતુ સાથે, બીજ (નિયંત્રણ) આદેશ, ૧૯૮૩ અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો.ઉદ્ધનની જાણને હળવાશથી જોઈ શકાતી નથી, નહીં તો તેની ઉપજની ગુણવત્તા પર ગંભીર અસરો પડશે, જે મોટા પ્રમાણમાં જનતાને અસર કરશે.વિવાદિત ચુકાદામાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે દોઢ વર્ષથી વધુ સમયથી લાયસન્સ વિના લોકોને મોટા પ્રમાણમાં બિચારણ વારંવાર વેચવામાં આવતા હતા.હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદામાં આવેલા નિષ્કર્ષ અનુસાર, વિશેષ ન્યાયાધીશના તર્ક અને તારણો રેકૉર્ડ પરના પુરાવા અને સામગ્રી સાથે સુસંગત હતા.

ઉચ્ચ અદાલતે, સમગ્ર પુરાવા અને રેકૉર્ડ પરના દસ્તાવેજોની વિચારણા કર્યા પછી, ટ્રાયલ કોર્ટના તારણોને સમર્થન આપ્યું હતું.હાઈકોર્ટના વિવાદિત ચુકાદાથી વ્યથિત અપીલકર્તાઓએ આ અદાલત સમક્ષ આ અપીલ કરી છે.અપીલકર્તાઓએ સમગ્ર કેસ ચલાવવામાં ગંભીર પ્રક્રિયાગત ભૂલો પર પ્રકાશ પાડ્યો છે.અપીલકર્તાઓના જણાવ્યા અનુસાર, પ્રતિવાદીઓએ અપીલકર્તાઓને દોષિત ઠેરવવાની તેમની ચિંતામાં (કારણ કે સીફ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર હેઠળ ઉદ્ધન માટે તમિલનાડુ રાજ્યમાં નોંધાયેલો આ પ્રથમ કેસ હતો), સ્થાપિત પ્રક્રિયાને સંપૂર્ણ મંજૂરી આપી હતી.અપીલકર્તાઓએ એ પણ ધ્યાન દોર્યું હતું કે, સ્વીકાર્યું છે કે, સીડ ઇન્સ્પેક્ટર, પ્રોસીક્યુશન વિટનેસ ૧એ તેમના નિવેદનમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે તેમણે અપીલકર્તા નં. ૧, તેમને એક થેલીમાં મૂકો

અને તેમને સીલ કરો અને સીલ કરેલી થેલી અપીલકર્તા નં. ૨.બીજ નિરીક્ષક દ્વારા અનુસરવામાં આવેલી પ્રક્રિયા કલમ ૧૩ની પેટા-કલમ (૩) થી તદ્દન વિપરીત છે.કલમ ૧૩ (૩) નીચે મુજબ વાંચે છે:

"૧૩ (૩) આ કલમ હેઠળ ઇન્સ્પેક્ટર દ્વારા કોઈ બીજ જમ કરવામાં આવે તો, તે તરત જ મેજિસ્ટ્રેટને આવી જમીની હકીકતની જાણ કરશે, જેના પર ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ (૧૯૭૪નો ૨) ની કલમ ૪૫૭ અને ૪૫૮ની જોગવાઈઓ, શક્ય હોય ત્યાં સુધી, આવા બિચારણી કસ્ટડી અને નિકાલ પર લાગુ થશે.

કલમ ૧૩ ની પેટા કલમ (૩) અનુસાર, જમી પછી, બીજ નિરીક્ષક મેજિસ્ટ્રેટને જમીની હકીકતની જાણ કરવાની જવાબદારી હેઠળ હતો, જેના પર ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતાની કલમ ૪૫૭ અને ૪૫૮ ની જોગવાઈઓ લાગુ થશે.આ બીજ નિરીક્ષક દ્વારા કરવામાં આવ્યું ન હતું.સ્થાપિત પ્રક્રિયાની અવગણના કરવામાં આવી છે, તેથી, આવા કાર્યવાહીના પુરાવાના આધારે કોઈપણ દોષિત ઠેરવવો બિનટકાઉ છે.

એ સાચું છે કે, અપીલકર્તા નં. ૧, જ્યારે નિરીક્ષણ હાથ ધરવામાં આવ્યું ત્યારે દુકાનનો માલિક ત્યાં ન હતો.અપીલકર્તા નં. ૧ ની ગેરહાજરીમાં બીજ નિરીક્ષકે નિરીક્ષણ ન કર્યું જોઈએ.૧.

એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે પ્રતિવાદીઓ કોઈ પુરાવા બતાવવામાં નિષ્ફળ ગયા છે કે અપીલકર્તાઓએ ક્યારેય બજારમાં બીજ વેચ્યા હતા.બિયારણનો કોઈ ખરીદદાર પેદા થયો ન હતો.આ હકીકત સમગ્ર ફરિયાદી પક્ષની વિશ્વસનીયતાને પણ ગંભીરતાથી અસર કરે છે.તે રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે અપીલકર્તા નં. ૨ અપીલકર્તા નં. ૨ નો એજન્ટ ન હતો. ૧, ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓ દ્વારા જણાવ્યા મુજબ.અપીલકર્તા નં. ૨ હકીકતમાં લગભગ ૧૭ વર્ષની ઉંમરનો એક અશિક્ષિત દૈનિક વેતન મેળવનાર હતો.તેઓ નિરીક્ષણ અહેવાલમાં તેમના દ્વારા જોડવામાં આવેલી સહીની અસર અને ગંભીરતાને જાણતા ન હતા.અપીલકર્તાઓએ રજૂઆત કરી હતી કે સીડ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર, ૧૯૮૩ હેઠળ ઉદ્ધંધન માટે તમિલનાડુ રાજ્યમાં નોંધાયેલો આ પ્રથમ કેસ છે અને નીચેની અદાલતો દ્વારા લાદવામાં આવેલી સજા અપ્રમાણસર, અતિશય અને કઠોર છે.

અપીલકર્તાઓએ રજૂઆત કરી હતી કે, માફીના સમયગાળા સહિત, તેઓએ લગભગ એક મહિનાની જેલની સજા ભોગવી હતી.તેમના જણાવ્યા અનુસાર, જો તેમની સજાને ઘટાડીને પહેલેથી જ પસાર થયેલા સમયગાળા સુધી કરવામાં આવે તો ન્યાયનો હેતુ સરશે.

રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલશ્રી વાજબી રીતે રજૂઆત કરી હતી કે દોષિત ઠેરવવામાં આવે ત્યારે રાજ્યને કોઈ વાંધો નહીં હોય, અપીલકર્તાઓની સજા ઘટાડીને પહેલેથી જ પસાર થયેલા સમયગાળા સુધી ઘટાડવામાં આવે છે.

રાજ્યના વિદ્વાન વકીલશ્રી રજૂઆત કરી હતી કે આ રાહત નીચેના પરિબલોને ધ્યાનમાં રાખીને આપવામાં આવી છે:

((i) અપીલકર્તા નં.૨ ગુનાના સમયે તે ૧૭ વર્ષનો યુવાન છોકરો હતો;

((૨) થોડા પ્રમાણમાં બીજ જમ કરવામાં આવ્યા હતા; અને

(૩) તમિલનાડુ રાજ્યમાં સીઝ્સ (કંટ્રોલ) ઓર્ડર, ૧૯૮૩ હેઠળ ઉદ્ધંધન માટે નોંધાયેલો આ પ્રથમ કેસ હતો.

રાજ્ય માટે વિદ્વાન વકીલશ્રીની આ રજૂઆતને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે પક્ષકારોના વકીલશ્રી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વિવિધ મુદ્દાઓ પર ચુકાદો આપવો અને અમારા તારણો આપવાનું યોગ્ય માનતા નથી.

અમે રેકૉર્ડ પરના સમગ્ર પુરાવા અને દસ્તાવેજોનો કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ કર્યો છે અને પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલશ્રીને લાંબા સમય સુધી સાંભળ્યા છે.આ કેસની હકીકતો અને સંજોગોની સંપૂર્ણતાને ધ્યાનમાં રાખીને, ખાસ કરીને રાજ્યના વિદ્વાન વકીલશ્રી દ્વારા કરવામાં આવેલા નિવેદનને ધ્યાનમાં રાખીને, અમારા માનવામાં આવેલા અભિપ્રાયમાં, જો અપીલકર્તાઓની સજા ઘટાડીને તેમના દ્વારા પહેલેથી જ પસાર કરવામાં આવેલા સમયગાળા સુધી કરવામાં આવે તો

ન્યાયનો હેતુ સિદ્ધ થશે.અપીલકર્તાઓને આ અદાલત દ્વારા આ અપીલની પેન્ડન્સી દરમિયાન મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા અને હવે તેમને આત્મસમર્પણ કરવાની જરૂર નથી.ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા લાદવામાં આવેલ દંડ, જો પહેલેથી જ ચૂકવવામાં ન આવ્યો હોય, તો આ ચુકાદાની તારીખથી ચાર અઠવાડિયાની અંદર ચૂકવવામાં આવશે.

આ અપીલને આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને તે મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

આંશિક રીતે અપીલની મંજૂરી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.